

בס"ד
✡
רְפָאנוּ ה' וְנִרְפָּא
✡

הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה כִּי תִהְלֹתֵנוּ אֶתְּהָ

 וְהֵעֲלֵה אֲרוּכָה וּמִרְפָּא לְכֹל תַּחֲלוּאֵינוּ

 וּלְכֹל מִכְאוּבֵינוּ וּלְכֹל מִכּוֹתֵינוּ

 כִּי אֵל רֹפֵא רַחֲמָן וְנֶאֱמָן אֶתְּהָ

 בְרוּךְ אַתָּה ה', רֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

רפאנו

מתוך "נפלאות הבריאה"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

רפאנו (קובץ דרישה וחקירה (גליון קכו) לך לך תשפ"ב)

בשנות החיים הצעירים, רבים הם אלו שבעת תפילתם, כשמגיעים ל'ברכת רפאנו', מנסים להיזכר באיזה מכר או קרוב החולה, ומכוונים עליו את תפילתם, כאשר הם שוכחים שעיקר ברכה זו נתקנה על בריאותו האיתנה של כל אחד ואחד, בה הוא מתפלל ומתחנן שלא יחלה חלילה, ואם חלה באחד מחולי הגוף, אפילו אם אינו יודע עדיין על מחלתו, שה' ישלח לו רפואה שלימה לכל מכותיו ומחלותיו. ככל שעוברות השנים ומתבגרים, מלבד מה שמוסיפים דעה ובינה, גזרה חכמתו יתברך, שהגוף מתחיל לאותת לאדם שאין לו ביטוח חיים, פעם כואב לו כאן, ופעם מרגיש מיחושים במקום אחר, הלחץ דם עולה ועמו רמת הכולסטרול בדם, צריך לשמור על הסוכר ולהימנע ממאכלים מסוימים אחרים, וכהנה עוד 'בעיות' רפואיות המתעוררות בגיל המתבגר, וכל זה כדי לשמש לאדם כתזכורת שכל ימיו בעולם הזה משמשים כדי להכין צידה לדרך, לדרכו הארוכה לאחר אריכות ימים ושנים, לחיי העולם הבא. באותן השנים, הכוונה ב' ברכת רפאנו' היא כבר במיטבה, אך לפעמים, ישנם כאלו שבעקבות כך ממהרים בברכות שקודמות לה, ושוכחים לכוון ב'ברכת השיבנו', שה' ישיב אותנו בתשובה שלימה לפניו, וב'ברכת הגאולה', שה' יגאל אותנו במהרה, ואף בברכות שמאחרות לה, הכוונה עדיין במחלות וברפואות, שוכחים לכוון בברכת 'תקע בשופר', בה מבקשים על הגאולה וקיבוץ הגלויות, בברכת 'בנין ירושלים', בה מבקשים על בנין ירושלים, ורק לקראת סוף התפילה שמים אל ליבם שעוד תפילה נשמטה מבין ידיהם, ובמקום לכוון בכל הברכות והתפילות, זכרו רק את מחלתם והתחננו על רפואתם השלימה. אמת הוא שיש להרבות בתפילה על הרפואה, ובלא רפואה אדם נמצא חלילה במצב של חולי, ואינו יכול לקיים את המצוות ולעסוק בתורה, אך צריך לזכור שהרפואה זה לא כל החיים, ו' העיקר הבריאות' הוא מושג מוטעה, אלא עיקר ותכלית החיים הם תורה ומעשים טובים, ואדם בריא בלא תורה ומעש"ט, שור בריא טוב ממנו, ואילו אדם כחוש וחולה העושה רצון בוראו, הוא התכלית של כל בריאת העולם ומלואו עם כל יצוריו.

אחד מאלו שיודעים והולכים בדרכה של תורה גם בענין החולי והתפילה עליה, היה ר' יצחק אלעקרנקערעסקוקצוגוט*, מחשובי הבעלי בתים בעיר 'תל אביב', עוד מימיה הראשונים שהייתה מרכז לתורה, על מאות בתי הכנסיות ובתי המדרשות השוקקים תורה ותפילה ברוב שעות היממה, ונמנה בין הנפשות הפועלות המרכזיות בעיר לכל דבר שבקדושה. כמו כן הוא היה אחד ממקימי בית הכנסת 'חוג חתם סופר', בו קבע את משכנו לתורה ולתפילה, בכל המקומות בהם נדד בית הכנסת באזור, ובעשרות השנים האחרונות כשהגיע אל המנוחה והנחלה ברחוב בוגרש'וב. ככל שעברו השנים ונקפו הימים, אוכלוסיית שומרי התורה והמצוות התמעטה בעיר העברית הראשונה, ולצערם הרב של כל שומרי התורה והמצוות, היא נהפכה לעיר של חילולי שבת ופריצות וכל דבר רע, גם בקהילת ה'חוג' ירדו והתמעטו מספר המתפללים, הדור השני רובם ככולם עברו להתגורר בבני ברק הסמוכה או בירושלים, ואילו הדור הראשון של המייסדים, חלקם עברו לגור על יד ילדיהם, וחלקם האחר עבר לבתי אבות או לעולם שכולו טוב.

בתקופה האחרונה, עקב עזיבתם של כמה חברים נוספים מהקהילה, כבר לא היה מנין מובטח למנחה ומעריב, וזאת משום שחלק מהמתפללים התפללו תפילות אלו בסמוך

למקום לימודם ועבודתם, ועל כן נטל על עצמו ר' יצחק את התפקיד החשוב והאחראי, לדאוג יום יום למניין לתפילה, כאשר פעמים רבות היה צריך בשל כך לעמוד ברחובה של עיר, לבקש מהעוברים ושבים שיצטרפו עמם למניין לתפילה. לפעמים נאסף המניין תוך כמה דקות, ולפעמים, רק סמוך לשקיעה, כאשר לצורך כך צירפו עמם למניין גם אנשים שעדיין אינם שומרי תורה ומצוות.

למרות היותו מלומד בכאבים ומחלות, לא נרתע ר' יצחק מלעמוד על משמרתו לאסוף יהודים למניין. כשעברו הימים ואף בשבתות וימים טובים כבר לא היה מנין מובטח, הזמין ר' יצחק בכל שבת וחג מנכדיו ומבני משפחתו להתאכסן אצלו בביתו בשבתות, כדי שיוכלו להמשיך ולקיים את המניין בבית הכנסת. גם כשהיה ר' יצחק מאושפז בבית החולים, עקב שלקה בליבו, דאגתו הראשונה הייתה לקיום המניינים תמידיים כסדרן. את הכאב והחולי ראה כמתנת שמים, שאביו הרחמן העניק לו כתמיד רק את הטוב ביותר. גם כשהתייסר קשות, תמיד האיר פנים לכל הצוות הרפואי שטיפל בו, השתדל שלא להטרידם ולהטריחם. וכשהיו מדברים עמו על 'קבלת ייסורים באהבה', הוא לא היה מבין מה צריך לעורר על כך, זה הרי דבר פשוט ביותר, שכל מה שה' עושה עבור האדם, זה הטוב ביותר, וברור שיש לקבלם באהבה רבה, אלא שמתוך עצם הגעתו למצב זה, אות וסימן הוא שה' רוצה שיתפלל וישוב אליו כדי שירפאהו, שיוכל לעבוד את ה' יותר ויותר בבריאות איתנה.

כשהילדים ביקשו שיעבור מתל אביב להתגורר על ידם, במיוחד שמצבו הרפואי לא נהיה קל יותר במשך השנים, וכבר התקרב בצעדי ענק לשנות הגבורות, בכל זאת חשב בדעתו שאינו יכול לעזוב את משמרתו ולהפסיק את תפקידו, ולאחר ששאל בדעת תורה נאמר לו, שאכן אין לו להפסיק בכך, שעצם הימצאותו של יהודי שומר תורה ומצוות ברחובות תל אביב יום יום הקורא ליהודים להתפלל, מקרב יהודים לאבינו שבשמים.

היה זה בשנים תשנ"ו - נ"ז, כאשר בעיר תל אביב, כבשאר אזורי ארץ הקודש, התעוררה וקמה תנועת התשובה, וכתוצאה מכך בעלי התשובה הטריים מלאו את בתי הכנסיות בהמוניהם, גם בית הכנסת של ה'חוג' התעורר לחיים יהודיים פוריים, וכבר לא נצרכה השגחתו וטרחתו המתמדת לקיום המניין. באותה תקופה הרשה לעצמו ר' יצחק לעזוב את בית הכנסת בחגים, לבוא להתארח אצל ילדיו, כך שבאותם ימים לא יהיה עליו העול של גבאות בית הכנסת, עם כל המשמעות בזה, ולקראת ימי חג הסוכות הממשמשים ובאים חשב להתארח עם רעייתו בבית בתו הצעירה וחתנו האהוב, ר' אהרן שווערדארגער * שבעיר החרדית 'ביתר עילית' הסמוכה לירושלים.

בשמחה ובששון התקבלו ר' יצחק ורעייתו אצל הילדים והנכדים בערב חג הסוכות, כאשר כולם מקוים ליהנות ולשמוח בחג שמחתנו יחד עם הסבא והסבתא. ואכן החג הראשון עבר עליהם מתוך התרוממות הנפש, כאשר הסבא מספר לנכדיו מהסיפורים המיוחדים השמורים עמו, המתובלים בניחווחות מאותם ימים שעברו וחלפו, עם כל פרטיהם והתאריכים המדויקים. והסבתא, אף היא לא טמנה ידה, ופינקה את הנכדים כמו שרק סבתא יודעת.

באחד מימי חול המועד, הסבא ר' יצחק לא חש בטוב, ולאחר שבמרפאה המקומית הופנה ל'חדר מיון', נסע יחד עם ר' אהרן חתנו לבית החולים 'הדסה' בירושלים, בו נבדק

על ידי ד"ר ברוך צוקערדאקטער * , רופא שכבר טיפל בו בעבר והכירו , ולאחר לקיחת דמים, בהבחנתו גילה דלקת קלה כלשהיא, ובעבורה נתן לו כדורי אנטיביוטיקה לבליעה, כאשר הוא משחררו בהמלצה להקפיד על מנוחה של כמה ימים, עד אשר ישוב לאיתנו . ר' יצחק חכך בדעתו היכן יטיב לנוח, ולבסוף החליט שיישאר בביתו עד לאחר שמחת תורה, כאשר בעזרתו יתברך בשלשת הימים הללו ישוב לאיתנו, ויוכל לחזור לביתו בכוחות מחודשים .

ביומיים הראשונים היה נראה שאכן האנטיביוטיקה מטיבה עמו, הוא הסתובב מעט ונהנה ללמוד ולשוחח עם נכדיו, אך בערב שמחת תורה לפתע תקפה אותו חולשה נוראה וקשה, הוא לא יכל ללכת לבית הכנסת, ובליל יו"ט, אף לא ישב עם בני המשפחה בסעודה, אלא שכב במיטתו . בני המשפחה חשבו שחולשה זו נובעת מהאנטיביוטיקה שהוא נוטל , ולכך לא חששו לבריאותו, במיוחד שראו בדף המצורף לתרופה, שחלק מתופעות הלוואי המצויות, הם חולשה והרגשה לא טובה, וחשבו בדעתם שאם עד למחרת הרגשתו לא תשתפר, הם יקראו לביתם את אחד הרופאים המתגורר בישוב * .

בליל שמחת תורה , במעבדה המסונפת ליחידה למחלות פנימיות בבית החולים הדסה, ישבו שני התורנים שנשארו בחג למקרים דחופים, האחד , ד"ר ירחמיאל שוואכפרום* ועמו הלבורנט אמיר שטערטנישטאנדערטויט * , השנים בדקו את הדמים שנלקחו בשעות האחרונות מהחולים שיש בהם שאלה של פיקוח נפש, ושלחו את התוצאות למחלקות . במסגרת עבודתם ותפקידם, הם עברו על הבדיקות שנעשו בימים האחרונים, אותן בדיקות ממושכות, שמצמיחים את הדמים על גבי תרביות מיוחדות, ובודקים אילו חיידקים צומחים בהם, ולפתע הם רואים שבאחת התרביות צמח חיידק אלים עד מאוד, שהחולה אשר נדבק בו, תוך כמה שעות ספורות, אם לא יקבל טיפול מיוחד, הוא יגיע מידית לעולם האמת . אמיר טלפן למחלקה והודיע על התוצאות של הבדיקה , אך במחלקה השיבו שהחולה שוחרר לביתו. האחות האחראית מסרה לידי אמיר את פרטי החולה , הלא הוא מיודעינו ר' יצחק, עם כתובתו ומספר הטלפון בביתו שבתל אביב . הטלפון בבית ר' יצחק צלצל וצלצל, אך לא היה אף אחד בביתו, שכזכור , ר' יצחק העדיף להישאר בבית בתו בביתו עד לאחר החג. והאמת היא , שאף אם הוא היה שובת בביתו בחג, תמיד הוא מקפיד לנתק את המכשיר לפני כניסת השבת, ואף אם אירע ששכחו לנתק את המכשיר, ובמהלך שבת או חג נשמעו בו צלצולים, הוא לא היה מעלה בדעתו לחלל את השבת והחג בענייה למכשיר .

לאחר ההשתדלות להתקשר לביתו של ר' יצחק, החליט אמיר שהוא עשה דיו בכדי לאתר את אותו החולה שהוא במצב סכנה נוראה, אך כשסיפר זאת לד"ר ירחמיאל , החליט האחרון שהוא ינסה לעשות ככל יכולתו לאתר את אותו חולה ולהצילו . ד"ר ירחמיאל החל בסדרת התקשרויות בעיצומו של ליל שמחת תורה בכדי לנסות לאתר את החולה, כאשר לתדהמתו של אמיר היאך הוא מחלל את השבת בהתקשרויות רבות, השיבו, שאמנם הוא בקושי יודע הלכות, אך הלכה זו ברורה לו עד מאוד , שאפילו על ספק פיקוח נפש מחללים את השבת והחג , ובוודאי ובוודאי על מקרה זה שהוא ודאי פיקוח נפש, וכל רגע ורגע שחולף ועובר, מגביר את הסכנה .

השלב הבא במאמצי ד"ר ירחמיאל, היה להתקשר לתחנת המשטרה בתל אביב, כאשר הוא מציג את עצמו לפני השוטרים בתפקידו, כמנהל המעבדה ביחידה למחלות פנימיות בבית החולים הדסה, ועל כן הוא ביקש מהם שישלחו שוטר לביתו של החולה, יעירו משנתו ויודיע לו מצבו הקשה. השוטרים לא הסכימו לעשות דבר עד אשר הוא ישלח אליהם את דבריו כתובים וחתומים בכתב ידו על בלאנק בית החולים. גם את זה עשה הד"ר בעיצומו של חג, הכל כדי להציל נפש אחת מישראל.

כחלוף כמה עשרות דקות השיבוהו מהמשטרה, שהם שלחו לביתו שוטרים יחד עם 'ניידת לטיפול נמרץ' שייקחוהו מידיית לבית החולים, אך כל דפיקותיהם על דלת ביתם לא הועילו, הם כבר הזמינו 'כיבוי והצלה' שיפרצו את דלת ביתו להקיצו עקב מצבו, אך באותה שעה התעוררו השכנים מהרעש הגדול שהיה, ואמרו לשוטרים ולאנשי ההצלה, שכפי הידוע להם, שכנס נסע לכל החג לאחד מילדיו. כעת היו אנשי האמבולנס והשוטרים אובדי עצות, איך והיכן ניתן לאתר את החולה, הנמצא באיזה שהוא מקום ברחבי ארץ הקודש, כאשר כל רגע ורגע שעובר וחולף פועל לרעתו ומסכנו בסכנה ברורה ומוחלטת.

כשהודיעו לד"ר ירחמיאל את הקורות, שהחולה נמצא אי שם ברחבי ארץ הקודש, כאשר אין קצה חוט להשיגו, ישב הרופא על יד שולחנו, כשהוא מליט את פניו בשתי כפות ידיו, וחושב ומנסה למצוא דרך יצירתית לאתר את החולה. באותה שעה פנה אליו אמיר עמיתו לעבודה ושאלו, הרי כבר עשית מעל ומעבר למה שמוטל עליך, ואפילו חרגת הרבה מתפקידך להזעיק משטרה ואמבולנס שיפרצו לביתו, וכל זה תוך כדי חילולי חג רבים, וכעת מה אתה עוד רוצה ומחפש לעשות, תן לחולה הזה למות בנחת, ממילא הוא כבר זקן ושבע ימים. אני לא רוצה לומר את מי אתה מזכיר לי, השיבו ד"ר ירחמיאל בנימה של כעס. והוסיף ואמר לו, תיזכר היטב מי הם אלו שרק לפני מעט יותר מחמשים שנה הכריזו, שיש להמית את החולים והזקנים, ואת כל אלו שאינם פרודוקטיביים. למנוע הצלתו של אדם ממות בטוח, זה כמו להימנע מלהחליף בלון חמצן לחולה המחובר למכונת הנשמה, שכידוע לך אף במדינת סדום זו, רוצח יקרא. למרות שכל השנים ד"ר ירחמיאל השתדל לא להיכנס כלל לוויכוחים בענייני דת, לא במקום עבודתו ולא בכל מקום אחר, וזאת מהסיבה שכבר בתחילת שנתו הראשונה בלימודי הרפואה, התווכח עמו סטודנט אחר, וניצחו בטענתו, שאם הוא אכן דתי ומאמין בתורה, היאך יתכן ובדברים רבים הוא נוהג כאדם שאינו דתי. ולא היה לו מה לענות על הטענה הפשוטה, שאם התורה מחייבת, היאך יתכן ובציבור בו הוא גדל, רבים הם אלו שאינם מקפידים לקיים את כל המצוות, אלא רק מעט מצוות, ואף אותן הם מקיימים בקושי, עם כל מיני היתרים מפוקפקים, מלבד מצוה אחת שבה הם אינם מוותרים על קוצו של יו"ד ולא שייך בה 'גרמא' או כל אופני ההיתר המצויים אצלם. כעת, לאחר וכבר השתדל רבות במצוות הצלת נפשות, המצווה גררה מצוה, והתעוררו לו לד"ר ירחמיאל כל כוחות הנפש הטמונים בו, לענות לכסיל כאיוולתו, והמשיך בדבריו, בהם הסביר לאמיר את השקפת התורה על החיים, שרק מי שנתן את החיים לאדם, לו הרשות והיכולת לקחתם, ויהודי מצווה להשתדל ככל יכולתו להאריך את חייו וחיי יהודים אחרים כאן בעולם השפל, שבכל רגע ורגע כאן בעולם, ניתן לקיים מצוות שהם נצח נצחים. ואף אם האדם בשנותיו האחרונות מתייסר, זה חלק ממתנת בוראו, שייסוריו אלו מכפרים על מעשיו שחטא כל ימיו, כדי שיגיע לעולם הבא נקי מכל חטא, והלכה ברורה ופסוקה היא, שיש לחלל שבת על הצלתו של יהודי, אפילו

אם בכך נצליח רק להוסיף לו כמה דקות חיים, ומהלכה זו יש לנו ללמוד את חשיבותם של כמה דקות חיים, שבעבורם מצוה עלינו לחלל את השבת הקדושה והחמורה.

דברי ד"ר ירחמיאל שיצאו מהלב, נכנסו לליבו של אמיר, וכעת בשעת לילה מאוחרת ישבו השנים וטכסו עצה יחדיו היאך ניתן להציל את החולה, כאשר כל דקה שעוברת וחולפת, היא מסכנתו עוד ועוד. בהתייעצות עם חבר מרעיו, הגיעו הרופאים להחלטה, שלפי חומרת החיידק שיש לחולה, ככל הנראה הוא כבר מחוסר הכרה או קרוב לכך, ובוודאי הוא פונה לאחד מבתי החולים, אך רופאי אותו בית החולים שלא יכולים לדעת על המצאות החיידק האלים בגופו, לא יתנו לו את הטיפול הנכון, והגרוע מכל יוכל לקרות. ועל כן התקשרו השניים לכל בתי החולים באזור והודיעו, שאם הגיע או יגיע אליהם חולה בשם המדובר, עליהם ליצור עמם קשר מידי, היות ובידיהם תשובות מעבדה על חיידק אלים וקשה המקנן בו ושעותיו ספורות. גם למוקד 'מגן דוד אדום' פנה ד"ר ירחמיאל, ולאחר שהסביר את המצב הדחוף שנוצר בהצלתו של אותו חולה, בדקו במוקד ולא מצאו שום פינוי של חולה עם שם כזה ביומיים האחרונים, כך שכפי הנראה החולה נמצא עדיין בביתו*.

לקראת השעה שש בבוקר, עלה בידי ד"ר ירחמיאל להשיג את פרטיו האישיים של ד"ר ברוך, הרופא החתום על הבדיקות, ותוך זמן קצר הצליח לאתרו, כשהוא מספר לו על המרדף הקריטי בו הוא נתון כנגד השעון הרץ כנגדו. ד"ר ברוך ניסה להיזכר בפרטי בני משפחתו של החולה, ובסייעתא דשמיא הוא נזכר, שלא רק שבניו של החולה מתגוררים בירושלים, כפי ששמע ממנו תוך כדי ששוחח עמו פעם, אלא אף אחד מבניו או חתניו יש לו קשר מיוחד עם העסקן הרפואי הידוע, ר' בנימין אופקרענקערסאלעעסמאכטער*, ואולי דרכו ניתן עוד לעשות משהו בכדי להצילו.

למרות שמשמרתו של ד"ר ירחמיאל הסתיימה זה מכבר, הוא המשיך במאמציו לאתר את החולה, וטלפן למכשירו הסלולרי של ר' בנימין, המוחזק באופן קבוע בימי שבת וחג אצל הגוי ההולך עמו. כששמע ר' בנימין את המצב, אמר לד"ר ירחמיאל שהוא יעשה הכל כדי לאתרו. ר' בנימין שהכיר היטב את ר' יוסף, בנו הגדול של החולה, המתפלל עמו בבית הכנסת, רץ מהרה לקרוא לו ולברר אצלו היכן אביו מתארח כעת. ר' יוסף כבר היה בבית הכנסת באמצע אמירת פסוקי דזמרה, וכששמע מה אירע יצא מהרה להתקשר לאחותו בביתר, בה אביו מתארח, להודיע להם על המצב. בבית אחותו לא שמעו כלל את הצלצולים, כבכל שבת וחג, גם בערב החג נתקו את המכשיר מהשקע. אך גם אם היו שומעים את הצלצול, בוודאי שלא היו מרימים את המכשיר, שמניין להם לדעת שהמצב כעת הינו פיקוח נפש. האמת היא, שבאותה העת מצבו של הסבא החל להתדרדר, אך ר' אהרן חתנו ושאר בני הבית לא כל כך הבחינו בזה, וזאת בשל מצב בנם הפעוט בן השנתיים, שהיה לו חום גבוה, והרופא המקומי חשד שיש לו חלילה 'דלקת קרום המוח', שזו מחלה מסוכנת ביותר לפעוטות, היכולה חלילה לגרום לנכות קשה ואפילו למוות, בר מינו. ר' אהרן רץ עם בנו לרופא אחר, שחשב בדעתו שניתן להמתין עוד כמה שעות לפני שיסעו עמו לבית החולים, ועקב כל הריצות הללו, הפסיד ר' אהרן את מנינו הקבוע, והלך להתפלל בבית הכנסת החסידי הסמוך.

ר' בנימין ור' יוסף התייעצו בדבר מה ניתן לעשות כעת, הם התקשרו ל'מגן דוד אדם' לברר מי הם חברי ההצלה של ביתר שהם ב'כוננות', ויענו לצלצול, אך חברי הכוננות היו בנסיעה מחוץ לעיר, בדרך לפנות חולה לבית החולים, ואת חברי הכוננות השנייה, לא הצליחו לאתר. באותה שעה רץ ר' בנימין עם ר' יוסף להגאון רבי עזריאל טאגאונאכטלענער*, הרב הפוסק בשכונתם, והוא הורה להם שחובה עליהם ליסע מידית לביתר לאתרו, עם גוי, ואם על ידי יהודי הנסיעה תהיה מהירה יותר, שיסעו עם יהודי, ויזדרזו ככל שיכלו, אולי עוד יעלה בידם להצילו, וכשהוא מלווים בירכס שיהיה להם סייעתא דשמיא מיוחדת להצילו.

השנים יצאו מידית בנסיעה מהירה לביתר, כאשר טליתותיהם עדיין עליהם, וכל זמן הנסיעה הם ניסו לאתר את חברי הכוננות השנייה. כשאיתרו את חברי הכוננות השנייה, והודיעו להם את המצב, היה זה כבר בעת ההקפות, מיהרו אנשי ההצלה לבית הכנסת 'חניכי הישיבות', בו נוהג ר' אהרן חתנו של החולה להתפלל, חיפשוהו בין הרוקדים, אך לא מצאוהו*. כעבור דקות ארוכות ויקרות מפז, כשרכבם כבר הגיע לשערי העיר ביתר, התעוררה להם בעיה חדשה. השוער הערל בשערי העיר לא נתן להם להיכנס, יש לו הוראה ברורה מקב"ט העיר, שבשבת וחג אין להכניס רכבים אל תוככי הישוב, מלבד רכבי הצלה. ברירה רבה לא הייתה להם, ור' יוסף החל לרוץ אל עבר בית אחותו, מרחק הגון משער הכניסה, והכל בכדי לנסות להציל את אביו.

באותם רגעים נודע לאנשי ההצלה שמאן דהוא ראה את ר' אהרן חתנו של החולה בבית הכנסת החסידי הסמוך, ומיד כשמצאוהו שם בין הרוקדים, ושמעו ממנו שחמיו אכן מתארח בביתו, יצאו אנשי ההצלה עם רכב ההצלה שברשותם אל עבר ביתו להציל את אביו. רגע קודם קיבל השוער את האישור מהערל שאחראי עליו שניתן להכניס את ר' בנימין אל הישוב, ונהגו פתח בנסיעה מהירה אל עבר הכתובת שהשאיר בידו ר' יוסף בן החולה. כשאנשי ההצלה נכנסו לבניין, נכנס יחד עמם ר' יוסף, כשכולו מתנשם מהריצה הארוכה שעשה, ויחד עמם הגיע ר' בנימין, שכבר בא ברכבו הנהוג בידי גוי, כאשר כל הפמליה נכנסת לחדרו של החולה, ומצאוהו במצב לא כל טוב, אבל עדיין חי ונושם. אנשי ההצלה פינו את החולה יחד עם ר' יוסף בנו, לבית החולים הדסה, שם הוא טופל ב'מחלקה לטיפול נמרץ', ואחר כמה ימי טיפול אינטנסיביים, הוא יצא מכלל סכנה, וכעבור שבוע נוסף של אשפוז, הוא חזר לאיתנו, כאשר בשחרורו אמרו לו הרופאים, שהיה לו נס גלוי, שאילו היה מתאחר לבוא לבית החולים עוד כמחצית השעה, כבר לא היה מה לעשות עמו.

*

זמן מה לאחר שר' יצחק שב לאיתנו, נודע לו על שרשרת הנסים הגלויים שהיו עמו, ועל השליח הנאמן שבמעשיו התגלגלה הצלתו, חשב בדעתו שעליו להוקיר טובה לאותו ד"ר אלמוני שהוא חב לו את חייו, שרק בזכות השתדלותו ומסירותו הרבה, הוא זכה לחיים טובים וארוכים, ועל כן חפץ לקנות לו מתנה מכובדת בתורת הכרת הטוב. התלבט רבות ר' יצחק איזו מתנה יקנה לו, שצד אחד, הרי אותו רופא בכיר מקבל משכורת עתק, כך שמתנה צנועה יכולה להיחשב כלפיו כביזיון ולהעלות לו מחשבות שעשוהו ללעג ולשחוק, ומאידך, אין באפשרותו הכלכלית להעניק לו מתנה יקרה ועצומה לפי המושגים בה הרופא רגיל. לבסוף הגיע למסקנה, שהעיקר במתנה הוא לא הנתנה, אלא המכתב שבצדו,

ובחלק זה, בחסד ה' עליו, יש לו לשון עשירה ויפה, והוא יוכל לכתוב לו מכתב יפה ומכובד, בו הוא יתכבד, למרות המתנה המצורפת שלא תהיה יקרה במחירה. ר' יצחק שבירר מעט אודות ד"ר ירחמיאל, החליט לרכוש לו את סדרת הספרים 'שערי הרפואה', הלכות ומוסרים בליווי מעשיות יפות, בענייני רפואה והטיפול בחולה, שנכתבו במיוחד בלשון מתאימה עבור רופאים. בעודו משלם בחנות הספרים עבור הספרים שאלו המוכר, האם לעטוף את הספרים או לאו. באותה שעה נסתפק ר' יצחק מה עדיף ומה ירשים יותר את הרופא, האם להביא לו את הספרים פתוחים בלא עטיפה, ויצרף לה את המעטפה עם מכתבו, שמיד יראה הד"ר שהוא רכש עבורו סט יפה המיוחד לרופא, או שעדיף שייתן לו את המתנה עטופה, והמכתב בתוכו. לקח ר' יצחק מהמוכר את הספרים כשהם לא עטופים, וביקש ממנו את נייר העטיפה, כדי שיחליט בבית מה עדיף. כשבא לביתו סיפר לרעייתו במה שנסתפק, אמר לה, שהיות ורק במוצאי שבת קודש הוא קבע עם הרופא לבוא אליו, לכך יש לו זמן להחליט בדבר עד מוצאי שבת קודש.

בבוקרו של השבת, כשסיים ר' יצחק ללמוד את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום עפרש"י, כמנהגו זה יותר משבעים שנה, פנה אל רעייתו ואמר לה בשמחה, מצאתי בלימודי השבועי שסיימתי כעת את ההכרעה לספקי מה עדיף לעשות עם המתנה. השאלה היא: מה מצא ר' יצחק בפרשתינו עפרש"י שהכריע לו את ספקו?